Kuvddlee'l

Oulu aa'rhelkåå'dd strategia ii'jjid 2027–2032

Oulu aa'rhelkåå'dd strategia lij jurddum obb aa'rhelkådda ohjjeed tõn tuâj.
Aa'rhelkå'ddvälddõs tuäivv, što seä'brrkåå'dd vä'ldde tõn jiijjâz strategiatuâj vuâđđan.

Missio

Oulu aa'rhelkå'dd da tõn seä'brrkåå'dd, kåå'tt-a vuu'dstes, čuõjte Vuâsppåå'd sää'n da jue'ǩǩe sakramee'ntid di toi'mmje kriistlaž saagg liâvtem diõtt da ââldmõsoummurää'ǩǩesvuõđ čõõđ viikkâm diõtt. Tä'st Oulu duõmmkapituul lij mie'ldd seä'brrkoo'ddid tuärjjee'l da sme'llkâå'ttee'l, škooultõõzz da ra'vvjummuš, tuâj tuärj da vaaldšemvuõđlaž vuâđđtuâjees pääi'ǩ.

Visio

Mij raajjâp tääi'ben tâ'vven ceerkav, kåå'tt kuvddal Vuâsppåå'd da oummu, lij teâđlaž missionaarlaž luândstes, ravvad tuäiv pannaainâsvuõđâst, peälašt ooumažäärv da jânnamkåå'dd di jåått veiddsânji oummui paaldâst.

Äärv

Åskk, kåå'tt õhttad.
Tuäivv, kåå'tt vuäžž tåimmad.
Rää'ǩǩesvuõtt, kåå'tt sme'llkått.

Strateeglaž va'lljõõzz

Jie'lli jiõglvažvuõtt

- Viikkâp ooudårra da sää'ntep evaŋge'liuum ouddkäddmõõžžitää tän ääi'jest, Kristõõzz tuâjjses kåččam da vuõltteem ooumžen.

- Ravveep õhttsaž jiõglvaž vuâđ da identitee'tt jeä'rben jie'lli sluu'žv pirr.

- Teäddeep rokkõõzz da jiõglvažvuõđ miârktõõzz jee'res åå'blǩi'nes luânddsaž vue'ssen seä'brrkå'ddnii'ǩǩi, tuâjjlai di noorõõtti seä'brrkåå'dd jie'llmest.

- Õhttnep arggpeivvsaž tuâjsteen mij šuurab miârktõ'sse di maai'lmveiddsõs Kristõõzz ceerkav ǩiõččâmkolmma.

- Kâ'ddep räämm tuâjsteen.

Veiddsõs vuässadvuõtt

- Ââldmõsoummurää'ǩǩesvuõtt lij ceerkav jie'llemnää'll, koozz leä'p čõnnõõttâm mij ââlda da maai'lmveiddsânji.

- Ravveep õhttsaž ceerkav, ko'st juõ'ǩǩkast da juõ'ǩǩâkksain lij päi'ǩǩ, jiõnn da ärvv.

- Raajjâp pääiklažseä'brrkoo'ddid ääv õutstõssân, koin ni ǩeän jeät kuõđđu õhttu ni čorru.

- Ǩiddeep jeä'rab vuâmmšõõzz tõid, kooi vuässadvuõtt, pue'rrvââjjam le'be ooumažärvv lie ašttum.

- Raajjâp vuässadvuõđ da ǩeâll'jeei õhttvuõđ še jânnamkådda, fi'ttjee'l jiijjân še tõn vue'ssen.

Ǩeâll'jeei tuâjj-jie'llem

- Pue'reep tuâjast vââjjmõõžž da tuärjjeep ääi'jeld a'lǧǧi mää'ttest tuâjjlaid vââjjmõõžž va'ʒʒtõõzzin.

- Sme'llkâ'ttep tuâjast ođsmõõvvmõ'šše da tuâj rajjummša.

- Kâ'ddep õõutveäkka tuâjjpuârastvââjjam da šiõgg reâuggamtoobdâlm.

- Tuärjjeep jåå'đtummuž, što jåå'đtummuš vuäitt tuärjjeed toi'mmjummuž.

- Raajjâp aa'rhelkåå'dd, ko'st tuâjj lij ooumažnallšem naa'lin ǩeâll'jeei.

Oou'deei toi'mmjummuš

- Uu'cceep polarisaatio nu'tt õhttsažkåå'ddest ko še ceerkvest jiijjân ouddmiârkin da sagstõõlee'l ciistâst õõ'nni naa'lin.

- Vä'lddep lokku jeä'rben tõid jooukid, kook jie leäkku ra'vves sââ'jest.

- Raajjâp moostid da šõddeep õhttvuõđid jee'res vooudlaž toi'mmjee'jid alttee'es naa'lin.

- Vä'lddep lokku mij aa'rhelkåå'ddest jeä'rab naa'lin sä'mmlaid alggmeeran di čõnnõõttâp Sä'mmla ceerkvest -ha'ŋǩǩõõzz siâzztõõzzid.

Šiõgg rajjâz

- Tuõsttâp priorisâ'stted da ohjjeed resuursid seä'brrkoo'ddi jie'llmest, ceerkav vuâđđtuõjju åsklvi'žžen.

- Siltteep še luõppâd tõ'st, mii ij teänab kääzzkââ'st vuâđđtuâj.

- Ââ'nnep siõm da vää'nnvärrsaž seä'brrkoo'ddid mie'ldd.

- Ravveep jiõččtäättlažtoi'mmjummuž rajjsid da jiõččtäättlai vuässadvuõđ, silttummuž da miârktõõzzlaž tuâjaid ceerkav õhttsaž tuâjast.

- Sme'llkâ'ttep kääzzkõõzzi ta'rjjummša šuurab seä'brrkoo'ddin uu'ccbid le'be kääzzkõõzzi õhttsaž riâššmõ'šše kreevsõs naa'lin siõm toi'mmjee'ji kõõsk.

- Oou'deep raajâsčåuddmõõžžid, ko tõid lij čiõlggsânji meärtõllum tarbb.

Oulu aa'rhelkåå'dd strategia teolooglaž vuâlggsââ'j

Joo'tti meer

”Muu e'čč leäi ča'jstõõlli aramealaž.” (5. Moos. 26:5)

Täi saa'nivui'm älgg Israee'l ka'jjeemhistoria vuä'neei lituurglaž tobdstõs.

Tõt ij ää'lj meer viõggâst, o'nnstummšest le'be vuäitast, pe'ce jâkkooumažvuõđ, preeddnâ'ttemvuõđ da čõnnsallašvuõđ mošttmõõžžâst. Täid saa'nid cie'lǩǩeš, ko meer puu'ti Vuâsppååda määdd vuõssmõs heđlmid. Ei'dde te'l, ko tõ'st le'jje šâdd, mädd da päi'ǩǩ, ko'st jälsted, tõt õõlgi mu'štted, što jie'llem, mädd da pue'ttiäi'ğğ jie leämmaž tå'lǩ tõn o'nnstummuž. Puk leäi vuåʒʒum Vuâsppåå'dest sǩiâŋkkân. (5. Moos. 26:1–11)

Mij še ooccâp da ča'jstõõllâp, kue'ddep mie'lden jie'llem šmiõrkõsvuõđ. Jeä'p jeä'l mij viõ'ǩǩe da aainâsvuõ'tte nuäjjõõđee'l, pe'ce Vuâsppåå'd åsklvažvuõđ kue'ddmen. Leä'p joo'tti, Vuâsppåå'd låppõ'sse na'ddjõõtti meer äärbla.

Luõvâspiâssmõš Egyyptâst ij viikkâm vuõi'ğğest vaalmâš jânnma pe'ce poostaijânnma. To'ben le'jje pannaainâsvuõtt, porstõõvvmõš, jugstõõvvmõš, pä'nnummuš da lõ'smmi jåå'đteei. Kuuitâg to'ben-aa Vuâsppå'd peâmmai mannahuuttin, uu'di čää'ʒʒ ka'll’jest di lettõõđi suu meerain. (2. Moos. 16–17; 19–24)

Poostaijânnam ij leämmaž Vuâsppåå'd meädda-åårrmõõžž päi'ǩǩ. Tõt leäi päi'ǩǩ, ko'st mättõ'lleš na'ddjed. Mannahuutt u'vddeš peeivas vuârstes. Puk ij vuäittam ruõkkâd ij-ga pue'ttiääi'j vä'ldded huõđđu.

Biblija mainnsin Vuâsppå'd tåimm täujja to'ben, ko'st oummu viõkk ij ri'jtte, da tõi pääi'ǩ, kook maai'lm čõõ'lmin kuâsttje heäjjan da vännsen. Rännjemvuõđ ij õõlg vo'sttjed, leâša oummu raajlažvuõđâst-i vuäi'tte šõddâd kuâsttjee'jen Vuâsppåå'd ärmm da viõkk. *”Muu ärmm ri'jttai tu'nne. Viõkk šâdd tiiudli'žžen heäjasvuõđâst.”* (2. Kor. 12:9)

Israee'l pakkuš mu'štted jâkkvuõđâs: *”Seämmanalla õlggve'ted tij še rä'ǩsted jâkkoummu; leä'ped ve't jiijj še leämmaž jâkkooumžen Egyyptâst.”* (5. Moos. 10:19; ǩiõčč še 24:17–22)

Liâskk, vue'rbes da jâkkooumaž šõddee Biblijast måtamnallšem moraal’laž kompaass. Vuâsppåå'd meerast kõõjjât o'đđest di o'đđest, mä'htt tõt âânn tõn, ǩeä'st lij uu'ccmõsân suejj. Seämma jiõnn kollai profee'ttin. (Jes. 1:17; Jer. 7:5–7; Sak. 7:9–10)

Joo'tti Vuâsppåå'd meer mie'ldd jå'tte juõ'ǩǩâkksa, päärna da nuõr še. Sij jie leäkku eman pue'ttiääi'j tuäivv, pe'ce tiuddvälddsa vue'sspeä'l õhttsaž jååttmõõžžâst ju'n åå'n. Sij

ǩiõččlâsttmõš, kõõččmõõžž, åskk da nää'l vuei'nned maai'lm ää'vee ođđ kuâsttmõõžžid obb õutstõ'sse.

Kuul, Israel

Ceerkav jeäll še ääi'jest, ko'st puk ij vuei't oudlkâ'stted ni vaaldšed. Možât mij tuâjj ij ni leäkku vuõssmõsân raajjâd lââ'zz aainâsvuõđ, pe'ce mättõõllâd kuullâd: *”Kuul, Israel.” (5. Moos. 6:4)*

Kuullmõš miârkkšââvv miâsttmõõžž tõõzz, što kullum vuäitt kuõskted, õõlgted da mu'tted mi'jjid.

Vuâsppåå'd kuullmõš mättat kuvddled âåldmõsoummu še. Nuu'bb oummu ij vuei't meärtõõllâd loopp räjja, vuä'msted ni vä'ldded huõđđu. Son lij Vuâsppåå'd kovv. (1. Moos. 1:26–27) Son seill še mi'jjid pâi peittsen, Vuâsppåå'd muâđai ooudâst le'ddi ooumžen.

Tõn diõtt kuvddlummuš lij ciistâst âânnmõš. Tõt lij miâsttmõš tõõzz, što nu'bb lij jäänab ko muu fi'ttjõs su'st da što suu mušttlõs vuäitt mu'tted še muu fi'ttjummuž.

Kuvddlummuš vuäll še jânnamkådda, koon vue'ss ooumaž lij. Jânnamkåå'dd luõikstõs, tõn šmiõrkõsvuõtt da määŋghämmsažvuõđ ǩeeu'hjõõvvmõš kåčča mi'jjid årsted da mu'tted mij puu'tt. Jânnamkå'dd ij leäkku tå'lǩ oummu tåimm’mõõžž vuâsttava'lddi, pe'ce Vuâsppåå'd sǩiâŋkk da mij õhttsaž domm, koin jie'llep kõskknaž čõnnsallašvuõđâst. (Room. 8:19–23)

Kuvddleei ceerkav kooll jeä'rben tõid, kook pä'cce hiâlpâld tu'mmstõõggi da rajjsi ruõbdid. Rännjeei vue'jjest le'ddi oummu jie leäkku tå'lǩ ceerkav tuâj le'be missio vuâsttava'lddi, pe'ce Vuâsppåå'd tuâj tuõđšteei da u'čtee'l. Sij pääi'ǩ ceerkav čââ'lmte'mes sââ'j šâ'dde kuâsttjee'jen da ceerkav vuäitt kaunnâd kåččmõõžžâs o'đđest.

Ǩii täättas mee'st vuäitt ju'n jâđđa jouddâd vuâkka, mâ'st taarbaš nuu'bbi â'lddåårrmõõžž, tuärj da paaldâst jååttmõõžž. Juõ'ǩǩ oummust lij rännjemvuõtt da jie'llmest šmiõrkõsvuõtt.

Leeir åålgpeä'lnn

Isõs joo'đi tok, ko'st oummu jie'llem leäi ǩeäʒʒnam: puõccji, ǩeeu'hi, reäkksi'žžen štempplõsttum, jâkkoummui di åålgpeälla kuâđđjam oummui årra. (Mark. 2:15–17; Luuk. 4:16–21; 17:11–19)

Son årsti, kõõjji, kuõskti, poori da kuvddli. Vuâsppåå'd vä'lddkå'dd šõõddi kuâsttjee'jen tõ'st, što ooumaž vuäʒʒai mååust sââ'j jie'lled, kuullâd jou'ǩǩe, tåimmad di šõddâd vuåinnum.

Looppâst Kristõs jiõčč muõkkšõõvi da jaa'mi gååraduustõõgg åålgpeä'lnn. Heprealažǩee'rj ǩee'rjteei ij kue'đ tän tå'lǩ Kristõõzz kuõskki kovvõssân, pe'ce tuejjad tõ'st ceerkva puu'tt:

”Vue'lğğep â'te suu årra leeir åålgpeälla, suu straamm’mõõžž kue'ddee'l.” (Hepr. 13:12–13)

Ceerkav kåå čča t čuâvvad Kristõõzz uustõõgg da leeir åålgpeälla, tok, ko'st oummu jeä'lle staan-, vuässadvuõđ- da jiõntää.

Ceerkav Šurr käunnai to'ben, ko'st ooumaž jåudd čorru da åålgpeälla.

Maa'tfi evaŋğe'liuumâst Kristõõzz muâđ puä'tte vuâstta uu'cces ââldmõsoummust:

”Tuõđi mon säärnam ti'jjid: puk, mâid tij leä'ped tuejjääm õ'htte täin muu uu'ccmõs viilljin, tõn tij leä'ped tuejjääm mu'nne.” (Matt. 25:40)

Veiddsõs ärmm

Seämma ävvnummuž liikkõs kuâsttai alggceerkvest. Troicǩipeei'v Jiõgg ij tue'jjed pukin seämmanallšee'mid, pe'ce oummu ko'lle Vuâsppåå'd jõnn tuâjaid jiijjâz ǩiõ'lle. (Ap. t. 2:5–11)

Jerusalee'm såbbrest ceerkav kuvddal e'pet, mâid Vuâsppå'd lij tuejjääm tõn ääi'jab raaji åålgpeä'lnn. (Ap. t. 15)

Ävvnummuš lij ceerkav alggveärlaž liikkõs. Pââ'ss Jiõgg viõggâst uus ävvne, raajid râstldet da šâdd sââ'jj ođđsa.

Psaalmi tee'kstin kovveet, mä'htt Vuâsppå'd kooll jeä'đest le'ddi oummu da veekk suu luõvâsvuõ'tte da veiddsõs päikka. (Ps. 18:20; 31:9; 118:5)

Määŋgin päi'ǩǩ-koo'ddin ceerkav lie õinn šuurmõs raajâlm. Tõk pâjjne siidi da gåårdi kuvddlõõzzin mâ'te jõskk värddjeei. Tõi årra puä'đet jee'res å'rnn, čuõkkuin da pälggsin, juõ'ǩǩkaž jie'llmes mää'tǩ jåå'đee'l.

Ääi'jstes ceerkav haa'leeš raajjâd šurrân, ko kõõččmõõžžâst leäi Šuur lõnnj da sââ'jj, koozz puk õ'lğğe čaakkâd. Možât rajlma lââmm õinn tät čiŋŋlab saakk.

Ceerkvid ra'jješ ääi'j, kuä'ss oummu jie'lle määŋgnalla kõrr ääi'j. Määŋgas mee'st jeä'lle še tä'bbe kõrr ääi'j, hå't jee'resnalla ko ouddâl. Argg čärvv, huõl ǩee'ʒʒee vuei'nnemkuâsttmõõžž da vuäitt kuâsttjed, što ooudâst åårrai čuâggas poott.

Mij sää'n da tuâj vuäi'tte še teä'dded. Tän kõrr äigga ärmm ää'vad sââ'j. Rie'ǩǩi pro'sttjummšest ooumaž vuäžž lue'štted nuä'đes da altteed o'đđest.

Ceerkavraajâlm ukkad jiijjâs jõskk ukkõõzz, veiddsõsvuõđ evaŋğe'liuum.

Psalmmǩee'rjteei saa'nivui'm:

”Son puu'ti muu veiddsõs päikka.” (Ps. 18:20, KR 1933/38)

Ceerkvest lij sââ'jj vuõiŋŋâd.
Sââ'jj ju'rdded nuu'bbnalla.
Sââ'jj niõggeed ođđ aalgâst.

Ko ooumaž lau'ǩǩad ceerkavkue'rnca, ǩicstõs kaggâått õll'jõõzzi årra. Tõt ij leäkku tå'lǩ arkkitehtuur, pe'ce kovv oummu tuâl'jõž â'ǩǩõõššmest jiijjâs šuurab årra, Vuâsppåå'd da staan årra.

Ceerkav arkkitehtuur lij teologia muõrâst, ǩie'đjest da čuõvâst. Tõt čuõjat:

Tu'nne lij sââ'jj

Ceerkav ij jåå'đ jâkk pue'ttiääi'j årra, pe'ce Vuâsppåå'd lå'ppeem pue'ttiääi'j årra. Kristõõzz pââjaskaggõõttmõš lij tän tuäiv vuâđđ: pââjaskaggõõttâm Kristõs jåått mij ooudpeä'lnn da ää'vad čuõkku še tok, ko'st mij jeä'p tõn võl vuei'n.

Oulu aa'rhelkåå'dd strategiast pâjjne täk teolooglaž teäddõõzz:

- joo'tti ceerkav, kåå'tt tuâstt na'ddjed;
- kuvddleei ceerkav, kåå'tt ij meärtõõl ij-ga vää'ld nuu'bb huõđđu; kuvddleei ceerkav, kåå'tt kooll jânnamkåå'dd luõikstõõzz
- paaldâst joo'tti ceerkav, kåå'tt čuâvv Kristõõzz krepsti åålgpeälla da jäälâått puki uu'ccmõõzzi pa'ldde;
- päärnai da nuõri ceerkav, ko'st sij lie tiuddvälddsa vuäzzla da õhttsaž mää'tǩ hä'mmeei;
- määŋgjiõnnsaž ceerkav, kåå'tt oudd še ruõbdin pâjjneei jiõnid sââ'j mu'tted jiijjâs;
- veiddsõs ceerkav, ko'st lij sââ'jj vuõiŋŋâd.

Tue'jjed mee'st veiddsõs pääi'ǩ oummuid – õhttsaž rokkõs strategia peällsest

Vuâsppå'd, tue'jjed mee'st veiddsõs pääi'ǩ oummuid.
Mättat mi'jjid kuullâd Tuu jiõn
da kuei'mm kuei'mmen.

Mättat mi'jjid kuullâd še jânnamkåå'dd luõikstõõzz
da varjjled mij õhttsaž doom.

Uu'd mi'jjid sme'llkõsvuõđ jåå'tted,
hå't jeä'p võl vuei'n mie'rrǩeäčča.

Jåå'đet mi'jjid krepsti åålgpeälla,
tok, ko'st Kristõs ju'n vuârdd.

Uu'd mi'jjid hie'rǩesvuõđ kuullâd tõid,
kooi jiõnn kuâđđai hiâlpâld jeärrsi vuâlla.

Ää'ved mij uusid da veeidad mij vääimaid.
Tue'jjed mee'st oummuid, kooi ââlda
lij sââ'jj vuõiŋŋâd, šõddâd kullum
da altteed o'đđest.

Noor mi'jjid õhttsaž påå'rd peällsa
da vuõlttâd mi'jjid kääzzkâ'stted
Tuu, ââldmõsoummu da maai'lm.

Ââ'n mee'st jie'll’jen pââjaskaggõõttmõõžž tuäiv
da na'ddjõs tuu lå'ppeem pue'ttiäigga.

Amen.